

بسم الله الرحمن الرحيم

ایمان قرآن

در محاورات عامه

محمدحسین حسینی

سرشناسه	: حسینی (شهرودی)، محمدحسین، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پندآور	: با قرآن در محاورات عامه/ محمدحسین حسینی.
مشخصات نشر	: شاهرود: آوای چلچله، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۸۲۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۴۱-۳۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: گفتگو در قرآن
موضوع	: Dialogue in the Qur'an
موضوع	: گفتگو -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Dialogue -- Religious aspects -- Islam
رده بندی کنگره	: ۱۰۴BP / گ/ ۱۳۹۷ ۴۵ ح
رده بندی دیویی	: ۱۵۹/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۳۴۱۰۰۵

با قرآن در محاورات عامه

محمدحسین حسینی

ناشر: آوای چلچله (۴۰ میقات سابق)

ویراستار: مولف

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

چاپخانه: پیشگام

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹-۳۲-۸۷۴۱-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

مرکز پخش: انتشارات آوای چلچله شاهرود

تلفن: ۰۹۱۹۱۷۳۹۸۱۰ / ۰۲۳ - ۳۲۲۴۴۴۴۵

تماس با مولف: ۰۹۱۲۳۷۳۲۵۱۸ (کلیه حقوق برای مولف محفوظ است)

ایمیل مولف: samy_hasany@yahoo.com

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۲	گفتار اول: خدا و صفات الهی
۱۲	۱- لطف، رحمت، مهربانی و فضل خداوند
۳۰	۲- در ستایش خداوند
۴۲	۳- خدا شناسی و خداپرستی
۶۱	۴- حکمت و مالکیت - شهادت
۶۹	۵- علم خداوند
۹۱	۶- عدل خداوند
۱۰۸	۷- قدرت خداوند
۱۴۴	۸- توبه پذیری خداوند
۱۵۱	۹- غفاریت خداوند
۱۶۳	۱۰- رزاقیت خداوند
۱۷۴	۱۱- مالکیت خداوند
۱۸۱	۱۲- هدایت گری خدا
۲۰۳	۱۳- خدای یاری رسان است
۲۰۹	۱۴- همه امور به دست خداست، به او اعتماد کنیم
۲۱۴	گفتار دوم: پیامبر اسلام و سایر پیامبران الهی در قرآن
۲۲۸	گفتار سوم: خوبان
۲۲۸	(مومنان - نیکان - رستگاران)
۲۹۱	گفتار چهارم: بدان
۲۹۱	(کافران، منافقان، گمراهان، زیانکاران)
۳۵۵	گفتار پنجم:
۳۵۵	اوامر و نواهی و پیام‌های الهی
۵۹۱	گفتار ششم: بدی و خوبی در قرآن
۶۱۴	گفتار هفتم:
۶۱۴	مرگ و مصیبت‌ها در قرآن
۶۳۹	گفتار هشتم:

۶۳۹	دنیا و بی اعتباری آن
۶۵۳	گفتار نهم: آخرت در قرآن
۶۵۶	گفتار دهم: قیامت و معاد
۶۹۴	گفتار یازدهم: بهشت و جهنم
۷۰۳	گفتار دوازدهم: انسان و آفرینش
۷۲۹	گفتار سیزدهم: صفات حمیده و صفات رذیله
۷۲۹	۱- صفات حمیده
۷۳۵	۲- صفات رذیله
۷۵۲	گفتار چهاردهم: شیطان
۷۶۵	گفتار پانزدهم: برخی دیگر
۷۹۱	گفتار شانزدهم: دعاها و نیایش‌های قرآنی
۸۱۲	فهرست منابع

www.ketab

۶۳۹	 دنیا و بی اعتباری آن.....
۶۵۳	 گفتار نهم: آخرت در قرآن.....
۶۵۶	 گفتار دهم: قیامت و معاد.....
۶۹۴	 گفتار یازدهم: بهشت و جهنم.....
۷۰۳	 گفتار دوازدهم: انسان و آفرینش.....
۷۲۹	 گفتار سیزدهم: صفات حمیده و صفات رذیله.....
۷۲۹	 ۱- صفات حمیده.....
۷۳۵	 ۲- صفات رذیله.....
۷۵۲	 گفتار چهاردهم: شیطان.....
۷۶۵	 گفتار پانزدهم: بی بی دیگر.....
۷۹۱	 گفتار شانزدهم: دعاها و آیه‌های قرآنی.....
۸۱۲	 فهرست منابع.....

بنام خدا

اللهم صلّ على مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

مقدمه

مدتها بود که در نظر داشتم مجموعه ای از آیات قرآنی را طبق هدف خاصی که داشتم گردآوری و کتابی پیرامون آن تالیف نمایم، تا این که توفیق الهی در روز دهم دی ماه ۱۳۹۳ شمسایی برابر با هشتم ربیع الاول سال ۱۴۳۶ قمری در سالروز آغاز امامت حضرت ولی عصر (عج) حاصل شد و کار این نگارش را آغاز کردم.

از آنجا که قرآن کتاب زندگی و انسان سازی است، برخی از آیات و کلمات آن در لسان عامه و در محراب عمومی و در گفتارهای روزمره ما مسلمانان به عنوان دلیل و دعا و صلابت بخشی به مسلمانان به کار می آید. نمونه بازر آن آیه مقدس « بسم الله الرحمن الرحيم » و کلمه بارز « ان شاء الله » یا « ما شاء الله » است که هر روز بارها و بارها در گفتار روزانه استفاده می شود، لذا هدف از تدوین کتاب حاضر آن است که بتوانیم طیف این نوع گفتگوهای قرآنی را گسترش داده و به کمک آن در گفتگوهای روزانه، آیات قرآن و کلام حق تعالی را با گزین پاسخهای معمولی خود نمائیم و در گفتگو با مخاطبان، آنها را به کار گرفته و به تمام یا بخشهایی از آیات مورد نظر فرهنگ قرآنی را هر چه بیشتر در جامعه اشاعه دهیم.

با این هدف ضمن مطالعه دقیق از ابتدا تا انتهای قرآن کریم ضمن استفاده از نظرات صاحب نظران دیگر مجموعه ای مشتمل بر کلیه کلمات و جملاتی که از این نوع در قرآن موجود است و یا بخش هایی از آیات که قابلیت استفاده این چنینی را دارند به همراه روایات و توضیحات مناسب پیرامون هر مورد گرد آوردم تا ضمن اشاعه این فرهنگ زیبا قدمی در جهت کاربردی تر ساختن کلام وحی و جاری تر شدن این چشمه جوشان الهی و گامی مختصر در جهت کسب رضای حضرت حق

تعالی بردارم و ره توشه ای برای فردای خویش فراهم نمایم که ان شاء الله مایه
رستگاریم گردد.

برخی فواید مجموعه حاضر را می توان بدین ترتیب بر شمرد:

۱- سهولت حفظ و بخاطر سپاری و بیاد آوری آیات.

۲- استفاده کاربردی آسان در مواقع لزوم.

۳- افزایش اشتیاق فرد به استفاده بیشتر از قرآن به جهت آسان شدن مباحث.

۴- ارتقاء فرهنگ عمومی جامعه و توسعه هنجارهای خدایپسندانه.

۵- استفاده کاربردی ویژه برای طلاب جوان علوم دینی علاوه بر افراد عادی به
نحوی که هر آیه و مطالب مربوط به آن میتواند به آسانی موضوع یک جلسه
سخنرانی قرار گیرد.

۶- به جهت اینکه در زیر هر آیه متناسب با موضوع، حدیث یا روایت، تفسیر یا
حکایتی همراه مطالبی از هنجار، ذکر شده است، بدین جهت علاوه بر بالا رفتن سطح
دانش قرآنی خواننده، همزیستی روایات و مطالب مرتبط با آن آیه نیز در ذهن
فرد جای می گیرد و دانش او در این باب نیز افزون می گردد که همین در آمیختن آیات
و روایات با یکدیگر نیز باعث، افزایش محفوظات ذهنی و تقویت نیروی استدلال
شخص خواهد شد.

۷- برخی از آیات که وزن عروضی دارند وزن عروضی آنها نیز ذکر شده که
به سهولت حفظ آیه برای افراد آشنا به اوزان عروضی کمک شایان می کند.

۸- با توجه به آن که معنی هر آیه در زیر آن آورده شده، علاوه بر حفظ آیه مورد
نظر، خواننده معنی آن را نیز به خاطر می سپارد و این امر به فراگیری هر چه
بیشتر قرآن و وسعت درک وی کمک خواهد کرد.

۹- در هر جا که لازم بوده معنی واژه های قرآنی و اسماء الله تشریح شده لذا
خواننده ضمن مطالعه با فرهنگ اسامی و اصطلاحات آشنایی کافی به دست می آورد.

۱۰- در این کتاب آیات مرتبط با هم در یک مبحث قرار گرفته اند لذا دسترسی به
مطالب مورد نیاز سریع و آسان صورت می گیرد.

۱۱ - و از همه مهم تر این حدیث حضرت رسول گرامی اسلام ﷺ است که فرمودند:

مَنْ حَفِظَ مِنْ أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا يَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ الدَّارَ الْآخِرَةَ، خَشِرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ النَّبِيِّينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ وَ حَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا.

هر کس از امت من چهل حدیث به خاطر خداوند عز و جل و آخرت حفظ کند، خداوند در روز رستاخیز او را با پیامبران و صدیقان و شهیدان و صالحان محشور فرماید و چه نیکو، همدمانی هستند اینان.

۱۲ - رسول خدا ﷺ به اصحاب خود می فرمودند: " مقید کنید خود را به نوشتن احادیث زیرا خداوند تعالی به خاطر کسانی که احادیث را ثبت میکنند و سپس نشر می دهند هربلا و بدی را از مردم دور میکند و آنان در میان شیعیان ما مانند ستارگان اند چه در حال زنده بودن و پس از در گذشتن و خدا به خاطر ایشان هر بدعتی که در دین گزارد شده را از بین می برد " چند نکته مهم:

نکته اول: بسیاری از آیات شان نزول و طریقات خطابه‌ای معین و خاص دارند ولی از آنجا که در بسیاری موارد ویژگی آیات قرآن این تحمل و اعجاز را دارد که دیگران را نیز مخاطب قرار دهد و معنای آن عمومی و شامل همه مردم شود، بنابراین هدف اصلی در تدوین این کتاب همانا استفاده از این عرْفیت عظیم قرآنی و بهره گیری از این ویژگی برای داشتن مخاطبان عام است و بر همین دلیل سعی شده است تا جایی که ممکن است آیات مورد نظر به نحوی انتخاب شود که این بار عمومی معنایی را به مخاطبان عام انتقال دهد و بتوان از آیات مورد نظر در محاورات روزانه استفاده نمود لذا بر همین مبنا از آیاتی مانند « وَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ (قلم، ۴) علیرغم شهرتی که دارد به دلیل کاملاً خاص بودن صرف نظر شده است.

نکته دوم:

در برخی موارد در توضیح آیات از حکایات و پندهای اهل عرفان و تصوف بهره گرفته ام و نباید این تصور برای خواننده محترم پیش آید که ترویج عقاید ایشان در نظر بوده است بلکه ذوق سلیم می پذیرد که هر نکته بجا و مناسبی از هر کس که باشد می تواند چاشنی سخن گوینده گردد و سخن حق و کلام متین از هر کس شایسته پذیرش و اقبال است «ولو کان کافراً». و حدیث نبوی هم مشهور است که «اطلبوا العلم ولو بالصین» و مهم تر، آن که، در سراسر قرآن مومنان با آثار و اقوال کافران و منافقان انذار داده شده اند.

نکته سه م: برخی آیات که زمینه استفاده در محاورات مختلف را دارند در دو یا چند بند مجزا از آنها یاد شده است زیرا اولاً آوردن تمام آیه در یک بند سبب محدودیت کاربرد آن می شد و فیض بخشی قسمت مهمی از آیه در کنار بخش اول مغفول می ماند در حالی که محتوای برخی آیات به دلیل چند وجهی بودن، در طبقه بندی های جداگانه موضوعی قرار دارند که لازم بود این نکته رعایت گردد. مانند آیه ۵۴ سوره مائده یا آیه ۲۰ سوره مزمل.

نکته چهارم: بخش بندی آیات در این کتاب تنها برای دسترسی آسان تر به مطالب صورت گرفته و نظر به این که بسیاری آیات موضوعاتی چند وجهی دارند امکان این که هر موضوع در بخشی کاملاً خاص قرار گیرد وجود نداشته است، لذا حتی المقدور سعی بر این بوده که آیه در بخشی که مرتبط تر با آن موضوع بوده قرار گیرد. نکته پنجم: ترتیب درج آیات در همه بخش ها مطابق ترتیب سوره های قرآن کریم است.

پایان این مقدمه و آغاز سخنان را این کلام حضرت حق قرار می دهیم:

- وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ (قمر ۱۷)

و قطعاً قرآن را برای پندآموزی آسان کرده ایم؛ پس آیا پندگیرنده ای هست؟

حق تعالی در این آیه می فرماید: "سوگند می خورم که ما قرآن را آسان کردیم تا وسیله آن متذکر شوند، و خدای تعالی و شؤن او را یاد آورند، آیا متذکری هست که

با قرآن متذکر گشته به خدا ایمان آورد، و به دین حقی که به آن دعوت می‌کند متدین شود.^۱ "

نکته ها و مفاهیم:

- ۱- قرآن پندی از سوی خداست و چه پند دهنده ای از حق تعالی صادق تر است؟
- ۲- فرا گرفتن و عمل به قرآن آسان است.
- ۳- عمل به قرآن انسان را به خدا رهنمون می‌شود.

۱- علامه طباطبائی، ترجمه تفسیر المیزان، ترجمه سید باقر موسوی همدانی، ناشر دیجیتالی موسسه قائمیه اصفهان، ص ۶۰۸۰